

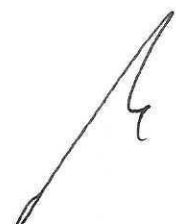
Recenzja obejmująca ocenę dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Pani dr n. med. Anny Michalik w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu zgodnie z Uchwałą RNoZ Nr 38/H/2023/2024 z dnia 14 grudnia 2023r. Rady Nauk o Zdrowiu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Przebieg edukacji i pracy zawodowej

Dr n. med. Anna Michalik ukończyła Wydział Nauki o Zdrowiu, Warszawskiej Akademii Medycznej w 2005 roku, uzyskując tytuł zawodowy magistra położnictwa. Od roku 2005 jest zatrudniona na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, początkowo jako asystent, a od 2012 roku jako adiunkt. Dodatkowo, w kolejnych latach pracowała jako położna w Klinice Położnictwa Gdańskiej Akademii Medycznej (2005-2010), Centrum Medycznym Copernicus w Gdańsku (2007-2015), Centrum Medycznym Żelazna w Warszawie (2019-2020) oraz w Uniwersyteckim Centrum Medycznym, Klinice Położnictwa i Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Endokrynologii Ginekologicznej (2021).

W pierwszym okresie pracy zawodowej dr n. med. Anna Michalik rozpoczęła badania dotyczące procesu decyzyjnego odnośnie dalszych losów ciąży po stwierdzeniu u płodu ciężkiej, nieuleczanej wady wrodzonej. Ich efektem końcowym była obrona pracy doktorskiej na Wydziale Lekarskim Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego pt.: „Czynniki determinujące decyzję o losach ciąży w przypadku potwierdzenia u płodu ciężkiej, nieuleczalnej wady wrodzonej” w 2012 roku. W 2016 roku dr Anna Michalik zdała Państwowy Egzamin Specjalizacyjny uzyskując tytuł położnej specjalistki pielęgniarstwa położniczego.

Śledząc przebieg edukacji i kariery zawodowej Kandydatki można zauważyć 3 główne nurty zainteresowań naukowo-badawczych związanych z: 1). opieką położniczą w przebiegu diagnostyki prenatalnej; 2). preferencjami odnośnie drogi porodu w grupie ciężarnych niskiego ryzyka położniczego oraz 3). przebiegiem porodu drogami i siłami

natury, a w szczególności wpływem wysokiego poziomu lęku przed porodem na jego przebieg. Wydaje się jednak, że najbardziej istotnym obszarem wiedzy praktycznej i teoretycznej, który został podjęty po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych była realizacja tematu dotyczącego preferencji okołoporodowych kobiet w grupie niskiego ryzyka położniczego. Szczególnie w kontekście podjęcia dyskusji odnośnie wysokiego odseteka cięć cesarskich w Polsce, w porównaniu do innych krajów europejskich. W opinii recenzenta Kandydatka dość konsekwentnie rozszerzała swoją wiedzę w zakresie fizjopatologii porodu oraz opieki położniczej w sytuacjach szczególnych, czego wynikiem było również udział jako wykonawca w grantie "O tym się nie mówi - czego nie powiedzieli mi rodzice a co ja przekażę córce/ synowi?" jako część Programu Aktywni Obywatele. Fundusz Regionalny 2021–2025; finansowanego w ramach Funduszy EOG i Funduszy Norweskich; działanie nr 2: Działanie na rzecz różnorodności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu w charakterze eksperta z zakresu zdrowia reprodukcyjnego. Dodatkowo Kandydatka była autorką i kierowniczką projektu „Podnoszenie jakości i rozszerzenie kształcenia studentów Pielęgniarstwa i Położnictwa w odpowiedzi na współczesne zagrożenia zdrowotne” finansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego; w ramach osi priorytetowej V. Wsparcie dla obszaru zdrowia; działanie nr 5.3. Wysoka jakość kształcenia na kierunkach medycznych. Projekt o wartości ponad 2 mln zł został zrealizowany na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. Wydaje się, iż bogatą wiedzę teoretyczną skutecznie stosowała w praktyce, ale także poszerzała swoje doświadczenie uczestnicząc w licznych kursach i szkoleniach, a także stażach, zarówno w kraju (Poznań, Warszawa), jak i zagranicą (Królestwo Niderlandów, Wielka Brytania, Irlandia, Finlandia).

Podsumowując ocenę tej części dorobku Kandydatki należy podkreślić swoistą konsekwencję oraz jednolitość dokonań w zakresie badania czynników wpływających na preferencje odnośnie sposobu zakończenia ciąży (poród drogami natury vs. cięcie cesarskie) w grupie ciężarnych niskiego ryzyka położniczego. Dość ciekawe i znaczące dla praktyki położniczej jest opisanie korelacji poziomu lęku przed porodem z preferencją cięcia cesarskiego, jako metody ukończenia ciąży w grupie kobiet niskiego ryzyka położniczego i adaptacja narzędzia do badania poziomu lęku przed porodem (Pregnancy-Related Anxiety Questionnaire—Revised 2) do warunków polskich. Wymienione działania wskazują, że dr Anna Michalik jest nie tylko doświadczoną położną –

praktykiem opieki okołoporodowej, ale również posiada rzetelny warsztat naukowy doskonalony po otrzymaniu stopnia doktora nauk medycznych.

Ocena dorobku naukowego

Całkowity dorobek naukowy Kandydatki to 13 prac oryginalnych, 9 prac poglądowych, 32 rozdziałów w monografiach/podręcznikach, 11 publikacji w suplementach czasopism, 1 praca popularnonaukowa oraz 15 streszczeń zjazdowych (9 krajowych i 6 zagranicznych), o łącznej punktacji IF: 27,105 MEiN: 861. Całkowity dorobek naukowy po doktoracie: IF: 21,999 MEiN: 764. Liczba cytacji z wyłączeniem autocytacji wynosi: wsp. Hirsh'a wg. bazy Scopus 3; wg. Web of Science 3.

Ocena osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 221 ust. 14 z 20.07.2018 r.

Tytuł osiągnięcia naukowego zgłoszonego do postępowania habilitacyjnego: „Czynniki wpływające na preferencje dotyczące sposobu zakończenia ciąży w grupie kobiet niskiego ryzyka położniczego”. Osiągnięcie zgłaszane do postępowania habilitacyjnego składa się z 4 publikacji o łącznej liczbie punktów MNiSW=220., oraz skumulowanym współczynniku oddziaływania IF=12,561. Wszystkie prezentowane prace to oryginalne pełnotekstowe publikacje naukowe, które powstały po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych. Pierwsza z cyklu prac uzyskała nagrodę specjalną Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Wymieniony powyżej cykl prac stanowi syntetyczne zestawienie danych związanych z celami badawczymi. Dr Anna Michalik jest pierwszą autorką wszystkich prac i konsekwentnie przedstawia proces od określenia preferencji okołoporodowych kobiet, kończąc na opisanu wpływu poziomu lęku przed porodem na jego przebieg. Celem badań opisanych w pracy 1 oraz 2 było opisanie preferencji sposobu zakończenia ciąży w grupie kobiet zdrowych ciężarnych, bez istniejących wskazań do cięcia cesarskiego oraz w grupie studentów kierunków medycznych, ze szczególnych uwzględnieniem studentów kierunków: lekarski oraz położnictwo. Wyniki uzyskane w procesie badawczym opisanym w pracy 1 pokazały, że: Kobiety z grupy niskiego ryzyka powikłanego przebiegu porodu drogami i siłami natury, preferujące cięcie cesarskie, są częściej wieloródkami, nieznacznie starszymi niż pierwiastki z tą samą preferencją odnośnie sposobu ukończenia ciąży. Sam fakt przebycia porodu drogami i siłami natury koreluje z preferencją cięcia cesarskiego w kolejnej ciąży. Dodatkowo kobiety, które przeżyły cięcie cesarskie, w znaczącej większości preferują taki sam sposób ukończenia

kolejnej ciąży. Wyniki uzyskane w procesie badawczym opisanym w pracy 2 pokazały, że większość badanych studentów kierunków medycznych jest zdania, że o wyborze metody porodu powinny decydować wskazania medyczne a nie preferencje ciężarnej.

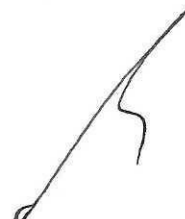
Praca nr 3 opisuje i podsumowuje proces adaptacji standaryzowanego narzędzia do badania poziomu lęku przed porodem i ciążą autorstwa i we współpracy z prof. Anja C. Huizink z Uniwersytetu w Amsterdamie: Pregnancy-Related Anxiety Questionnaire-Revised 2 (PRAQ-R2). Narzędzie zostało zaproponowane do polskiej praktyki okołoporodowej. Kandydatka zwraca uwagę, że dotychczasowe doniesienia opisują podwyższony poziom lęku jako jeden z kluczowych czynników warunkujących decyzję o cięciu cesarskim wśród ciężarnych niskiego ryzyka położniczego.

W pracy 4, przy pomocy zaadaptowanego kwestionariusza PRAQ-R2, zbadano ciężarne/ rodzące w fazie utajonej porodu (bez istniejących wskazań do cięcia cesarskiego i z niskim ryzykiem komplikacji przebiegu porodu). Badano poziom lęku przed ciążą i porodem (PrA) i analizowano ten wskaźnik pod kątem przebiegu I, II i III okresu porodu. U kobiet z nasilonym lękiem przed porodem, I i II okres porodu trwały istotnie dłużej.

Wyniki prezentowanych prac wpisują się w rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia odnośnie interwencji mających na celu wdrożenie działań na rzecz obniżania poziomu lęku przed ciążą/porodem, finalnie również w kontekście zmniejszania odsetka cięć cesarskich w grupie kobiet niskiego ryzyka okołoporodowego.

Na uwagę zasługuje fakt, że Kandydatka zaproponowała polską adaptację standaryzowanego arkusza PRAQ-R2 do badania poziomu lęku przed ciążą/porodem (PrA) jako narzędzie oceny rzeczywistej sytuacji i wskaźnika dalszych działań mających na celu poprawę jakości polskiej opieki perinatalnej.

Reasumując, osiągnięcie naukowe przedstawione przez dr n. med. Annę Michalik jako podstawa do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego jest jednotematycznym cyklem czterech publikacji, które oceniam pozytywnie. Wszystkie przedstawione artykuły ukazały się w latach 2021 – 23. Wszystkie prace prezentują oryginalny temat, zamieszczone w liczących się czasopismach naukowych znajdujących się na Liście Filadelfijskiej, posiadają wskaźnik wpływu, są cytowane. Dobór tematu uważam za aktualny i ważny nie tylko z punktu widzenia poznawczego, ale także społecznego. Prace wykonane są z zastosowaniem nowoczesnego warsztatu naukowego.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowych

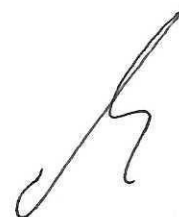
W pracy naukowej Kandydatka jest także współautorem prac dotyczących postaw dotyczących opieki okołoporodowej studentów Położnictwa oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego położnych pracujących zmianowo. Prace dotyczące tych zagadnień zostały opublikowane przez Kandydatkę w czasopismach zawierających współczynnik oddziaływania i stanowią ciekawe uzupełnienie pracy naukowej po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych.

Dorobek naukowy Kandydatki oceniam pozytywnie, zarówno pod względem ilościowym, jak i merytorycznym. Dr Anna Michalik w swej pracy naukowej podjęła istotne tematy związane przede wszystkim z problematyką fizjopatologii porodu. Praca habilitacyjna wnosi nowe, ciekawe informacje do wiedzy o preferencjach okołoporodowych kobiet niskiego ryzyka położniczego i czynnikach związanych z podejmowaniem decyzji o cięciu cesarskim w tej grupie. Badania mogą być przydatne także w praktyce okołoporodowej, a przede wszystkim są istotną częścią dyskusji dotyczącej wysokiego odsetka cięć cesarskich w Polsce.

Ocena działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej naukę

Wiele działań dr n med. Anny Michalik ma charakter dydaktyczny. Jako Adiunkt był promotorem 50 prac licencjackich oraz 30 prac magisterskich. Była promotorem pomocniczym dwóch przewodów doktorskich. Jest kierownikiem dydaktycznym kluczowych przedmiotów na kierunku Położnictwo. W 2016 roku otrzymała Indywidualną Nagrodę Organizacyjną Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego za wieloletnie, wzorowe i nienaganne pełnienie funkcji Opiekuna Roku studentów II roku studiów I stopnia kierunku Położnictwo. Otrzymała również dyplom uznania dla najlepszego nauczyciela Wydziału Nauk o Zdrowiu z IMMiT w roku akademickim 2020/21. Była zaangażowanym opiekunem Studenckiego Koła Naukowego. Te działania wpisują się w pozytywną charakterystykę Kandydatki, nie tylko naukowca z dobrze zorganizowanym bogatym warsztatem naukowym, ale także dydaktyka. Bierze udział w działalności popularyzującej naukę.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Położnych.

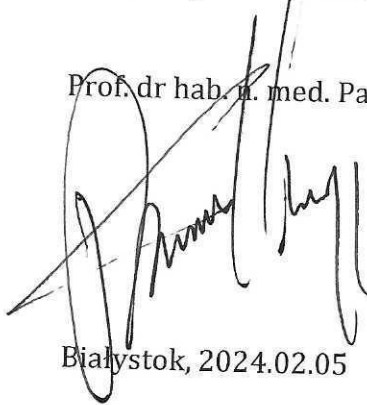

Wniosek końcowy

Po zapoznaniu się z dostarczoną mi dokumentacją uważam, że przedstawione osiągnięcie naukowe i całokształt dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego dr n. med. Anny Michalik w pełni spełniają wymogi ustawowe określone dla osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu zgodnie z przepisami prawa (Dz.U. z 2017r. poz. 1789 art. 27 ust. 4. Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach u tytule w zakresie sztuki w związku art. 179 ust. 2 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669).

Wnioskuje do Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie dr n. med. Anny Michalik do dalszych etapów procedury związanej z nadaniem tego stopnia.

Prof. dr hab. n. med. Paweł Knapp

Białystok, 2024.02.05

Prof. dr hab. med. Paweł Knapp
specjalista położnictwa i ginekologii
specjalista ginekolog onkolog
7390520